Den fælles europæiske referenceramme for sprog (Common European Framework of Reference for Languages – CEFR)

Introduktion

Den fælles europæiske referenceramme for sprog: læring, undervisning og vurdering (CEFR) bruges af lærere, undervisere, fagbogsforfattere og eksaminatorer til at tilrettelægge, undervise og udstede sprogcertifikater.

Den fælles europæiske referenceramme for sprog (CEFR) er et reference projekt, der institutionelt understøtter undervisningen af fremmedsprog og vurderingen af sprogfærdigheder. Det sker på basis af udvalgte færdigheder og kompetencer, som eleven skal udvikle for at være i stand til at kommunikere under forskellige omstændigheder og sociokulturel kontekster.

Hvem skabte det?

CEFR blev udviklet af Det Europæiske Center for Moderne Sprog under Europarådet (ECML – European Centre for Modern Languages). EMCL er baseret i Graz i Østrig.

Europarådet er en international uddannelsesrelateret og kulturel institution baseret i Strasbourg. Det blev grundlagt i 1949 og består på nuværende tidpunkt af 47 medlemslande.

Europarådet lægger særligt vægt på undervisning og læring af fremmedsprog, da det kan være et led i at bekæmpe fremmedangst og facilitere social sammenhængskraft, samt styrke interkulturel kommunikation, hvilket er meget vigtigt for at kunne leve i et multisprogligt og multikulturelt Europa.

ECML agerer, i samarbejde med rådets Sprogpolitik Direktorat, som katalysator for reformationen af sprogundervisning og læring. Hertil, hjælper ECML dets partnere i medlemslandene med at bygge bro mellem politik og praksis i sprogundervisning.

For at få mere viden omkring ECCP projektet og uddannelsesprodukter besøg følgende webside: https://www.ecml.at

I Danmark har vi et dansk ECML kontaktpunkt, der fungerer som bindeled mellem det europæiske netværk og de danske undervisningsmiljøer. Formålet er at skabe et bredt funderet nationalt netværk, der kan fungere som en lærings- og vidensdelingsplatform med henblik på at sikre fortsat udvikling.
Det danske kontaktpunkt var tidligere en selvstændig enhed, men med oprettelsen af Det Nationale Center for Fremmedsprog blev det besluttet at indlejre kontaktpunktet i centret.

Hvor kan jeg finde CEFR?

CEFR bliver brugt i Europa, men også på andre kontinenter, og er blevet oversat til mere en 40 sprog. Hele teksten i dens oprindelige form (engelsk) kan findes her: https://rm.coe.int/1680459f97. Den danske oversættelse af dokumentet findes på følgende link: http://uim.dk/publikationer/den-faelles-europaeiske-referenceramme-for-sprog.

Hvad er CEFR?

Simpelt beskrevet er CEFR præcis, hvad titlen beskriver: en referenceramme. Det er en international standard for beskrivelsen af sprogfærdigheder, og den bliver brugt over hele verden til at beskrive elever og studerendes sprogfærdigheder. CEFR er et projekt, som er produktet af mange års forskning (processen at udarbejde referencerammen startede allerede i 1970'erne, imens publikationen først udkom i 2001) og udgør et grundlag for udarbejdelsen af retningslinjer for undervisningsplaner, læreplaner, prøver og lærebøger inden for sprogundervisning på tværs af de europæiske lande.

Hvordan hjælper CEFR os i sprogundervisning?

CEFR beskriver på en simpel og letforståelig måde, hvad en elev, der modtager undervisning i et målsprog, skal lære for at være i stand til at bruge sproget til kommunikation, men også hvilken viden en elev skal erhverve sig og hvilke færdigheder han/hun skal udvikle for at kunne gøre brug af målsproget på en effektiv måde.

Sprogniveauer

CEFR inddeler sprogviden i tre store niveauer: A (Basal sprogbruger), B (Uafhængig sprogbruger) og C (Kompetent sprogbruger), hvilket passer til den typiske inddeling i grundlæggende, medium og avancerede klasser.

Hvert niveau har to underniveauer:

- Level A (Basis bruger): A1 & A2
- Level B (Uafhængig bruger): B1 & B2
- Level C (Kompetent bruger): C1 & C2

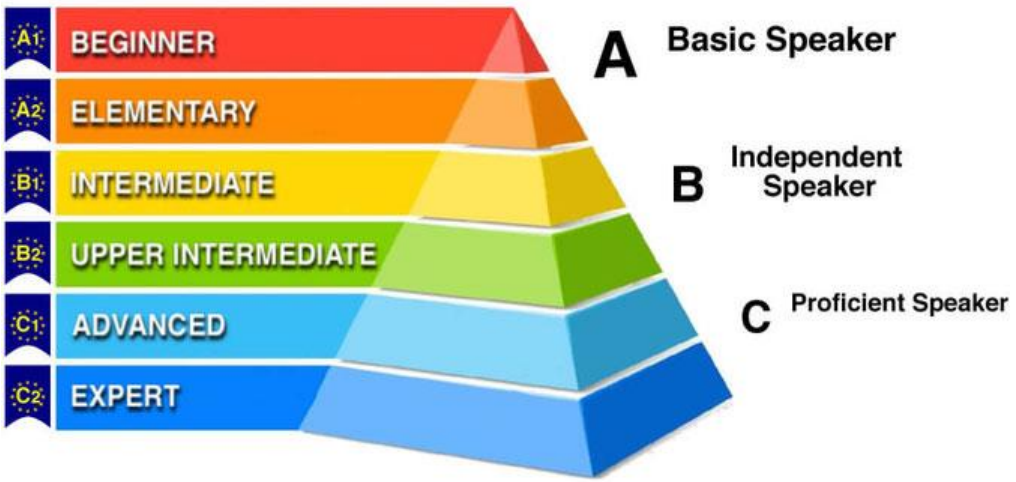

Sprogniveauerne og deres beskrivelse

Til hvert sprogniveau beskriver CEFR på en simpel og forstålig måde, hvad brugeren er i stand til. Disse beskrivelser er kaldet ”deskriptive indikatorer” eller ”indikatorer for kommunikationsfærdigheder” og giver detaljerede beskrivelser af brugerens individuelle kompetencer.

Generel beskrivelse af niveauerne ifølge CEFR

Den europæiske SprogportfolioKompetence-nøgle		
Basis Bruger	A1	Kan forstå og bruge almindelige, enkle dagligdags udtryk til at få opfyldt helt konkrete kommunikationsbehov. Kan præsentere sig selv eller andre, kan både stille og besvare spørgsmål om personlige forhold, som fx hvor han/hun bor, mennesker han/hun kender eller ting, som han/hun har. Kan indgå i en enkel samtale, hvis den anden part taler langsomt og tydeligt og er indstillet på at hjælpe.
	A2	Kan forstå sætninger og ofte anvendte udtryk, der omhandler vigtige, relevante dagligdags områder fx basale oplysninger om sig selv og sin familie, om indkøb, omgivelser og arbejde). Kan kommunikere om enkle og dagligdags emner, der kun kræver en enkel og direkte udveksling af information. Kan med enkle udtryk beskrive hans/hendes baggrund og nærmiljø samt udtrykke umiddelbare behov.
Selvstændig Bruger	B1	Kan forstå hovedpunkterne i en klar fremstilling om dagligdags forhold, som man støder på i forbindelse med arbejde, skole, fritidsaktiviteter, mv. Kan håndtere de fleste situationer, som kan forudses i forbindelse med at rejse i et land, hvor sproget tales. Kan producere en enkel, sammenhængende tekst om dagligdags emner, og emner som har han/hendes specielle interesse. Kan redegøre for en oplevelse, en begivenhed, for personlige drømme og mål, samt kort fremføre begrundelser og forklaringer i forbindelse med et personligt projekt.
	B2	Kan forstå hovedpunkterne i en kompleks tekst om både konkrete og abstrakte emner, herunder faglige diskussioner inden for et for han/hende kendt fagområde. Kan indgå i samtale med 'native speakers' med så meget fluency og spontanitet, at samtalen ikke bliver anstrengende for nogen af parterne. Kan udtrykke sig klart og detaljeret om en bred vifte af emner, fremsætte sin mening om dagsaktuelle begivenheder samt udtrykke fordele og ulemper, når han/hun skal forholde sig til forskellige problemstillinger.

Uafhængig Bruger	C1	Kan forstå og gennemskue et bredt udvalg af længere, krævende tekster. Kan udtrykke sig flydende og spontant uden alt for synligt at lede efter ordene. Kan bruge sproget effektivt og nuanceret i såvel sociale, som studiemæssige og professionelle sammenhænge. Kan udtrykke sig klart og velstruktureret om komplekse emner, samt benytte sproglige redskaber, der sikrer sammenhæng og overblik i det han/hun vil udtrykke.
	C2	Kan uden besvær forstå næsten alt hvad han/hun læser eller hører. Kan opsummere informationer og argumenter fra både mundtlige og skrevne kilder og gengive disse på en sammenhængende måde. Kan udtrykke sig spontant, meget flydende og præcist, med evne til at gennemskue betydningsnuancer selv i komplekse sammenhænge.

Sammenligning af sprogniveauer baseret på den generelle beskrivelse

A1

Level A1 anses for at være det laveste sprogniveau – niveauet, hvor brugeren kan kommunikere på en simpel måde, stille og svare på simple spørgsmål omkring sig selv, hvor han/hun bor, personerne, som han/hende kender, ting, som han/hun ejer. Brugeren kan påbegynde og indgå i simple kommunikationssituationer, der relaterer sig til øjeblikkelige behov eller meget bekendte problemstillinger, snarere end udelukkende at være afhængig af et meget specifikt, forberedt, ordbogsbaseret repertoire af sætninger, som anvendes i specifikke situationer.

A2

På Level A2 begynder brugeren med relativ lethed at anvende sproget til at indgå i sociale interaktioner. Eksempelvist som at anvende simple hverdagsudtryk til høflig hilsen, spørge hvad hans/hendes samtalepartner laver, reagere på at høre nyheder, håndtere meget korte sociale udvekslinger, stille og svare på spørgsmål om hvad samtalepartneren laver på arbejdet og i sin fritid, adressere og modtage invitationer, diskutere hvad han/hun skal, hvor han/hun skal hen, arrangere møder, adressere og modtage tilbud.

B1

Level B1 er hovedsageligt defineret af to karaktertræk:

- Det første karaktertræk er sprogbrugerens evne til at vedligeholde interaktion og videregive beskeden, som han/hun ønsker i forskellige kontekster, f.eks.: han/hun forstår hovedpointerne i en omfattende diskussion, har tydelig udtale og standard dialekt, give og efterspørge personlige holdninger i en uformel samtale med venner, kan formulere hvad han/hun ønsker at sige på en forståelig måde, samt kan anvende en bredt udvalg af simple lingvistiske elementer til at udtrykke sig med på fleksibel vis.

- Det andet karaktertræk er evnen til at tale på en fleksibel måde for at kunne håndtere problemstillinger i hverdagen, f.eks. for at kunne håndtere ændringer i forhold til offentlig transport, for at kunne håndtere de fleste situationer, som opstår, når man arrangerer en rejse igennem en handelsagent eller når man rejser selv, for at kunne indgå i uforberedte samtaler om bekendte emner, for at kunne lave en klage, for at kunne tage initiativer i et interview eller samarbejde (f.eks. for at introducere et nyt emne), for at kunne bede nogen om at præcisere eller analysere, hvad han/hun lige har sagt.

B2

Level B2 har to karaktertræk:

- Det første er evnen til at gøre mere end bare at være selvtilstrækkelig i sociale interaktioner: sprogbrugeren taler med naturligt, let og effektivt. Han/hun forstår i detaljer, hvad der siges i standard mundtlig tale, selv i støjende omgivelser. Kan starte samtaler, når det er passende og afslutter samtalen, når det er nødvendigt, selvom det muligvis ikke altid er på en særlig diskret måde.
- Det andet karaktertræk er en ny grad af sprogbevidsthed: sprogbrugeren retter fejl, hvis det har ledt til misforståelser. Han/hun noterer sig sine ”favorit fejl” og prøver bevidst at overvåge samtalen for at identificere dem. Brugeren retter sprogfejl, hvis han/hun opdager dem, planlægger

hvad der skal siges og hvordan, og tænker herved over, hvilken indvirkning det vil have på samtalepartneren.

C1

- Dette niveau har adgang til et bredt lingvistisk spektrum, hvilket tillader komfortabel, spontan kommunikation. F.eks. kan sprogbrugeren udtrykke sig komfortabelt og spontant, næsten uden særlig indsats. Der er et bredt leksikalsk repertoire tilstede, som tillader, at brugeren nemt kan komme videre fra et "hul" i samtalen med forskellige sætninger. Der er mindre brug for at søge efter ord og anvende undvigelsesstrategier. Kun et akademisk komplekst emne kan forhindre det naturlige flow i samtalen.
- Evnerne til at fortsætte en samtale på flydende vis ses på Level C1. F.eks. vælger brugeren en passende sætning fra et bredt repertoire af vedvarende talefunktioner til at udtrykke indledende kommentarer med henblik på at starte samtale eller vinde tid til at holde samtalen som han/hun ønsker. Han/hun producerer tydelig tale med et roligt flow og struktur, samt demonstrerer kontrolleret brug af organiserede sprogformer, bindeled og sammenhængsmekanismer.

C2

- "Fremragende viden"-konceptet skal ikke sammenlignes med modersprogstale. Målet er at karakterisere graden af sprognøjagtighed, egnethed og komfort, som kommer til syne hos de studerende, som har været særligt dygtige.
- Beskrivelserne, som fremgår her inkluderer evner som: brugeren videregiver fine semantiske nuancer med præcision ved succesfuldt at anvende et bredt udvalg af modificerende mekanismer. Han/hun besidder idiomatiske udtryk og begreber fra talesprog og er bevidst om den dobbelte betydning. Han/hun vurderer og rekonstruerer med det formål at overkomme en hindring så problemfrit, at hans/hendes samtalepartner knap bemærker det.

Detaljeret beskrivelse af sprogniveauernes kompetencer (specifikke beskrivelser)

Som tillæg til den generelle beskrivelse af, hvad den studerende/sprogbrugeren er i stand til på hvert enkelt niveau, giver CEFR også analytiske indikatorer, som retter sig mod hvert sprogniveaus nødvendige kommunikationsevner, relevant viden og evner, samt omstændigheder og kommunikationsområder.

Det vil sige, at CEFR til hvert sprogniveau tilbyder detaljerede beskrivelser af, hvad sprogbrugeren kan forvente at lave i de følgende kommunikationsaktiviteter:

- Læseforståelse
- Produktion og interaktion på skrift
- Forståelse af mundtlig tale
- Mundtlig produktion og interaktion

Til hver kommunikationsaktivitet specificerer CEFR individuelle kompetencer. Der tilbydes separate målestokke (beskrivelser for hvert niveau) til de følgende kommunikationsaktiviteter og kompetencer.

Fokuspunkter for de analytiske indikatorer:

Produktion af mundtlig tale:	**Mundtlig interaktion:**
• Generel produktion af mundtlig tale • Vedvarende monolog: beskrivelse af oplevelser • Vedvarende monolog: debat (f.eks. i offentlig konfrontation) • Offentlige bekendtgørelser • Henvendelse til et publikum	• Generel mundtlig transaktion • Forståelse af en modersmålstalende • Samtale • Uformel diskussion • Formelle diskussioner og møder • Målrettet samarbejde • Interaktion med fokus på erhvervelsen af vare og tjenesteydelser • Udveksling af information • Interviews
Produktion af skriftlig tale:	**Skriftlig interaktion:**
• Generel produktion af skriftlig tale • Kreativ skrivning • Rapporter og essays	• Generelle skriftlige transaktioner • Korrespondance • Noter • Beskeder og pjecer
Forståelse af mundtlig tale:	**Læseforståelse:**
• Generel forståelse af talesprog • Forståelse af samtale mellem modersmålstalende • ”Live” lytning som en del af et publikum • Lytning til bekendtgørelser og instruktioner • Lytning til medier og optagelser	• Generel forståelse af skriftligt sprog • Læsning af breve • Læsning med henblik på orientering • Læsning med henblik på information og argumenter • Læsning med henblik på instruktioner

Eksempel: de analytiske indikatorer relateret til produktion af skriftlig tale

A1: kan skrive simple, enkle sætninger.	A2: kan skrive en sekvens af simple udtryk og sætninger forbundet med simple bindeled som eksempelvist ”og”, ”men” og ”fordi”.
B1: kan problemfrit skrive sammenhængende tekst om et bredt udvalg af uformelle emner inden for hans/hendes interesser ved at forbinde en række af korte, separate elementer til en lineær sekvens.	B2: kan skrive tydelig, detaljeret tekst om forskellige emner inden for hans/hendes interesser ved at sammensætte og vurdere informationer og argumenter fra forskellige kilder.
C1: kan skrive tydelig, velstruktureret tekst om komplekse emner og samtidigt fremhæve relevante mærkesager, udvide og støtte langfristede synspunkter med understøttende beviser, begrundelser og relaterede eksempler, samt afslutte med en hensigtsmæssig konklusion.	C2: kan skrive tydelige, flydende, sammensatte tekster på en hensigtsmæssig og effektiv måde. Dette gøres med en logisk struktur, som hjælper læseren med at finde de vigtige pointer.

Eksempel: de analytiske indikatorer relateret til skriftlige interaktionsbreve

A1: Kan skrive et simpelt kort.	A2: kan skrive meget simple, personlige breve, som udtrykker tak og undskyldning.
B1: kan skrive personlige breve, hvori han/hun kan fortælle om sine nyheder og udtrykke tanker om abstrakte og kulturelle emner, som eksempelvist musik og film. Han/hun kan skrive personlige breve, der beskriver oplevelser, følelser og fakta i detaljeret form.	B2: kan skrive breve, som udtrykker følelser eller sindsbevægelser og understrege vigtigheden af begivenheder. Han/hun kan kommentere på nyheder og samtalepartnerens holdninger.
C1: kan udtrykke sig tydeligt og korrekt i personlig korrespondance ved at anvende sproget med fleksibilitet og effektivitet. Det inkluderer emotionel, allegorisk og spøgefuld brug af sproget.	C2: Det samme som i C1.

Vigtigheden og brugbarheden af de analytiske indikatorer

CEFR anerkender, at en studerende kan have udviklet en kompetence mere end andre. Dette kan ske, hvis en person fra en ung alder har brugt tid og talt med personer, som taler målsproget. På denne måde har han/hun øvet sig i at kommunikere ved at tale, hvorimod han/hun nu, eksempelvist, deltager i undervisning, lærer at skrive tekster og kommunikerer med skrevne ord, hvilket ikke har nået samme niveau, som hans/hendes sprogniveau.

Da det eksempelvist er muligt, at en sprogbruger har lettere ved at forstå tekster end han/hun har ved at tale eller forstå mundtlig tale, gør CEFR med klassifikationsindikatorerne det muligt at beskrive niveauer ud fra delvis brug.

Da CEFR tilvejebringer en beskrivelse til hver kompetence og ikke kun generelle beskrivelser, bliver det nemmere at beskrive komplekse tilfælde, som eksempelvist en person, der har Level C1 i talesprogsforståelse (og derfor forstår et bredt udvalg af lingvistiske funktioner, når han/hun hører målsproget), og samtidigt har Level B1 i skrift (og derfor har vanskeligheder med at udtrykke sig på skrift).

Med andre ord, så anerkender CEFR, at det ikke er nødvendigt at have det præcis samme niveau i alle kommunikationsaktiviteter og –kompetencer som fremmedsprogsbruger. Man kan derfor befinde sig på et højere niveau i forbindelse med forståelse og produktion af mundtlig tale end på skrift, da man eksempelvist kan vokse op med personer, som taler målsproget og derigennem have lært at tale godt, men ikke at skrive.

Fordele ved CEFR

Baseret på kategoriseringen af de seks niveauer inden for sproglæring, er det muligt at sammenligne sprogniveauer relateret til vilkårlige sprog i vilkårlige lande. CEFR etablerer objektive kriterier for beskrivelsen af lingvistiske kompetencer med henblik på at facilitere gensidig anerkendelse af prisbelønnede sprogkurser i forskellige uddannelsesmæssige kontekster.

Vi kan også sammenligne sprogcertifikater med hinanden og facilitere uddannelsesmæssig og professionel mobilitet. For eksempel, hvis en person har et Level B1 engelskcertifikat fra Italien, vil det være globalt anerkendt, hvilket sprogniveau brugeren besidder, uanset hvordan han/hun har lært sproget og hvor han/hun har fået certifikatet.

Ved at definere et ”fælles sprog” til forskellige uddannelsessystemer i Europa, sigtes der efter at facilitere kommunikation mellem eksperter, som arbejder med moderne sprog.

CEFR fastsætter niveauer af sproglæring, hvilket gør det muligt at måle de studerendes fremskridt ved hver læringsfase i deres liv.

Skalaerne guider resultatprocessen. Typisk er udsagnene målt ud fra præsentationens kvalitative parametre. Vurderingen er her en global vurdering af kompetencer baseret på den specifikke præsentation.

Skalaer hjælper også produktionen af vurderingstests til de forskellige niveauer. Udsagnene er typisk målt i specifikke kommunikative opgaver, som er påkrævet fra eleven. Vurderingsskalaer af denne type fokuserer på, hvad den studerende er i stand til, eksempelvist om ”brugeren kan give detaljeret information om hans/hendes familie, hans/hendes levevilkår, hans/hendes uddannelsesmæssige baggrund, og han/hun kan beskrive og diskutere daglige elementer fra hverdagen”.

CEFR tilbyder et fælles grundlag for udviklingen af sprogundervisningsprogrammer, guidelines til udarbejdelsen af et relevant pensum, eksaminationer, undervisningsmanualer osv. til hele Europa.

CEFR giver lærere midlerne til at reflektere over deres nuværende undervisningstilgang med det formål at anerkende og imødekomme de studerendes reelle behov.

Alt dette forklarer, hvorfor CEFR i så vid udstrækning bliver anvendt i læreruddannelse, pensumudarbejdelse og udviklingen af sprogundervisningsmateriale.

At afgøre brugerens sprogniveau

Alle sproglæringsprogrammer har en begyndelse og en slutning. Begyndelsen afgøres ud fra, hvad eleven eller klassen allerede ved (dvs. hvilket sprogniveau de besidder), og slutningen afgøres ud fra det sprogniveau, der ønskes efter fuldførelsen af programmet.

Derfor er det nødvendigt at kende elevernes nuværende og ønskede sprogniveau for at kunne designe et passende forløb, som kan følges (dvs. bogen, som der skal undervises i og det understøttende materiale, som kræves). Det er her, at CEFR fungerer som et værktøj til underviseren. Værktøjet tilbyder muligheder og hjælper underviseren til at tage passende beslutninger i forhold til den studerendes sprogniveau, samt hjælper til at fastsætte mål og udvælge undervisningspraksisser, som skal følges.

De analytiske indikatorer: deres karakteristik og anvendelse

De analytiske beskrivelser er udsagn, som fremhæver forskellige aspekter af en sprogkompetence eller ”dele” af den viden, som er krævet for at besidde en specifik sprogkompetence.

Eksempel (Skriftligt Level A2:) Kan skrive en sekvens af simple udtryk og sætninger sammensat af simple bindeled, som eksempelvist ”og”, ”men” og ”fordi”.

De analytiske indikatorer giver informationer om:

1. Den individuelle evne til at skrive et ord (eller en sekvens af et udtryk eller en sætning) og
2. Den viden, som er krævet for at opnå dette (ved anvendelsen af ”og”, ”men” og ”fordi”).

Eksempel (Lytning Level B1:) Kan forstå simple, objektive typer af information relateret til almindelige emner i hverdagen eller hans/hendes arbejde, samtidigt med, at han/hun både forstår den generelle mening og de specifikke detaljer, forudsat at sproget er tydeligt udtalt på en generelt forståelig måde.

Denne indikator giver information om en kompetence (forståelsen af den generelle mening og de specifikke detaljer), men ikke tydelig information om elevens viden. Viden fremgår underforstået i sætningen ”simpel, objektive typer af information relateret til almindelige emner i hverdagen eller på job”.

Karakteristik af de analytiske indikatorer

Ud over den information, som beskrivelserne giver, har de også følgende karakteristika:

1. De er sprogorienteret (hvad brugeren er i stand til med sproget) og er derfor skrevet på en letforståelig måde
2. De er tydeligt formulerede og refererer til aktiviteter, som også er tydeligt formulerede.
3. De er formuleret på en positiv måde og fremhæver, hvad brugeren er i stand til og ikke er i stand til.
4. De er ”uafhængige”, dvs. at forståelsen af en indikator ikke afhænger af forståelsen af en anden indikator.

Kan indikatorerne anvendes?

De kan anvendes til:

1. at definere formålet med et sprogundervisningsforløb (hvad vi ønsker at opnå med vores studerende under et sprogundervisningsforløb)
2. identificere formålet med et sprogkursus
3. udvælgelsen af aktiviteter
4. udvælgelsen af læringsmateriale
5. udarbejdelsen af quiz eller test og afsluttende eksaminer
6. afgørelsen af de studerende sprogniveau

Analyse af indikatorerne

For at kunne forstå, hvordan man anvender de analytiske indikatorer til udarbejdelsen af undervisnings- og elevvurdering, er vi nødt til først at forstå, hvilken type information en indikator kan give os. Se det følgende eksempel på ’læseforståelse’:

”Forstå meningen i en kort, meget simpelt struktureret informativ eller deskriptiv tekst inden for en autentisk genre (bekendtgørelse, reklametavle, katalog, plakat, note, e-mail) og som refererer til typiske hverdagssituationer eller -behov.”

Indikatoren, som vi lige har analyseret, kan være en af målene for vores pensum. Men for at kunne anvendes til udarbejdelsen af en undervisningstime, er vi nødt til at ”nedbryde” det (bryde det ned i mindre mål).

Den givne indikator kan ”nedbrydes” i følgende under-mål:

- Forståelse af den generelle betydning af skilte på vejen eller i en park
- Forståelse af den generelle betydning af en plakat for en maleriudstilling
- Forståelse af den generelle betydning af en simpel e-mail mellem to venner eller associerede virksomheder osv.

Baseret på den ovenstående indikator, kan du arrangere følgende aktiviteter til dine studerende:

- En filmplakat - bed dem besvare: Hvornår går filmen? Hvem medvirker i filmen? I hvilken biograf fremvises den? Hvilken slags film er det? Hvor meget koster billetter dertil?
- Og en reklame fra et indkøbscenter – bed dem besvare spørgsmål angående den fremviste information.
- En kort e-mail mellem to venner, som planlægger deres weekend – bed de studerende besvare spørgsmål om e-mailens indhold.

Indikatorer og beskrivende vurdering

Indikatorer kan anvendes som kriterier i forbindelse med vurderingen af en elevpræsentation og som en guide til at udvælge spørgsmål til en test. De studerende kan også foretage en selvvurdering. Ved afslutningen på et modul eller en fire måneders periode, kan man give de studerende en tabel over indikatorer, som selvvurderer, hvor godt de klarer sig ved hver indikator. Eksempler på indikatorer som vurderingskriterier (kan let konverteres til selvvurderingskriterier) gives nedenunder:

Indikator	1 Den studerende var ikke i stand til det eller gjorde det med stor vanskelighed	2 Den studerende var i stand til det med nogen vanskelighed	3 Den studerende var i stand til det uden problemer
Kan fortælle, hvornår han/hun står op om morgenen			
Kan fortælle, hvornår han/hun går i seng			
Kan nævne 3 ting, som han/hun gør dagligt			
Kan fortælle, hvis han/hun laver noget anderledes i weekenden			

Sprogfærdigheder til succesfuld emnelæring: CEFR-forbundene indikatorer til matematik og historie/statsborgerskab

Inden for rammesætningen af det Europæiske Sprogcenterprogram kaldet *Language descriptors for the success of immigrant pupils and minorities in compulsory education*, blev der udarbejdet indikatorer, som refererer til forholdet mellem sprogniveau og specifikke kompetencer i historie/samfundslære og matematik. Det er interessant at notere sig, at der gives brugbar information relateret til forbindelsen mellem specifikke indikatorer og specifikke fag, hvilket ses i følgende tabeller:

Lytning

Forståelse af instruktioner og anvisninger

A2: Kan følge simple og tydelige instruktioner fra lærere og medstuderende i hvad han/hun skal gøre, når det formuleres langsomt og tydeligt.
B1: Kan følge enkle og ligetil instruktioner og anvisninger fra lærere og medstuderende i, hvordan man løser en opgave.
B2: Kan følge detaljerede instruktioner og anvisninger fra lærere og medstuderende i, hvordan man løser en opgave. Kan følge (længere) komplekse instruktioner og anvisninger.
Forståelse af holdninger
A2: Kan forstå om en person er for eller imod noget, forudsat at det bliver artikuleret langsomt og klart.
B1: Kan forstå udtrykte hovedpointer i en klassesamtale og i tydelige diskussioner om historiske og sociale emner.
B2: Kan forstå detaljerede synvinkler, som bliver udtrykt i en klassesamtale eller i en diskussion om historiske eller sociale emner.

Læsning

Forståelse af faktuelle informationer og forklaringer
A2: Kan forstå hovedpointerne af korte, tydelige, simple præsentationer eller forklaringer fra lærere og medstuderende, forudsat at de taler langsomt, tydeligt og har mulighed for at gentage.
B1: Kan følge med i simple præsentationer og forklaringer fra lærere og medstuderende om fagrelaterede emner.
B2: Kan følge med i uddybede præsentationer og forklaringer fra lærere og medstuderende om fagrelaterede emner.
Forståelse af argumenter og begrundelser
A2: Kan forstå hovedpointerne i simple forklaringer.
B1: Kan forstå de generelle argumenter i enkelt og ligetil undervisningsmateriale (f.eks. ved et bevis)
B2: Kan følge detaljerede argumenter og begrundelser relateret til resumé og konkrete emner i undervisningsmateriale, selv når det involverer flere trin eller forskellige perspektiver. (f.eks. om historiske og sociale problemstillinger eller om hvordan man kan bevise noget i matematik)

Tale

Forklaring
A2: Kan forklare, hvordan man gør noget eller hvordan noget er blevet gjort i simple sætninger.

B1: Kan forklare og begrunde hvorfor ting, relateret til historie/samfundslære og matematik er som det er, samt hvorfor noget er et problem. Begge ting i på en meget enkel måde.
B2: Kan fremlægge fordele og ulemper ved forskellige løsninger og muligheder. Kan tydeligt forklare forskellige fænomener (f.eks. historiske eller matematiske processer), resultater eller synspunkter inden for forskellige emne.
Udtrykke argumenter og beviser
A2: Kan på en kort, simpel måde fremlægge nogle argumenter for, hvorfor han/hun har gjort således eller vil gøre det i et fagrelateret kontekst.
B1: Kan i korte træk forklare, hvordan man beviser noget. Kan give enkle argumenter for noget, f.eks. løsninger til et matematisk problem eller grunde til forskellige holdninger til en aktuel problemstilling.
B2: Kan forklare, trin for trin, hvordan man beviser noget, hvilket gøres på en struktureret og logisk måde, som understøtter den afsluttende konklusion. Kan give beviser for de konklusioner, som antages.

Skrift

Udtrykke argumenter og beviser
A2: Kan på en kort, simpel måde fremlægge nogle argumenter for, hvorfor han/hun har gjort således eller vil gøre det i et fagrelateret kontekst.
B1: Kan give enkle argumenter for noget , f.eks. løsninger til et matematisk problem eller grunde til forskellige holdninger til en aktuel problemstilling.
C1: Kan opbygge et bevis ved gradvist at fremlægge argumenter på en struktureret og logisk måde, som understøtter den afsluttende konklusion. Kan udtrykke (på skrift) beviser for konklusionen, som er antaget.
Udtrykke holdninger og diskutere
A2: Kan på en simpel måde udtrykke, hvad han/hun tænker om noget eller om han/hun er for eller imod noget.
B1: Kan på skrift og på en direkte måde forklare, hvorfor han/hun er for eller imod noget.
B2: Kan detaljeret diskutere fagrelaterede koncepter og problemstillinger (f.eks. demokrati, forholdet mellem kærlighed og seksualitet (historie/samfundslære)), løsninger på matematiske problemer eller forskellige måder at præsentere data.

Kilder:

- CEFR website: https://www.coe.int/t/dg4/linguistic//Cadre1_en.asp
- CEFR Companion Volume: https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-newdescriptors-2018/1680787989
- Common European Framework of Reference): (https://rm.coe.int/1680459f97)
- Common European Framework of Reference (greek): www.pischools.gr/lessons/english/pdf/cef_gr.pdf
- Council of Europe / Conseil de l'Europe: www.coe.int

- Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Learning,teaching, assessment. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. https://www.eui.eu/Documents/ServicesAdmin/LanguageCentre/CEF.pdf
- Council of Europe. Language descriptors for migrant and minority students' success in compulsory educationhttps://www.ecml.at/Portals/1/mtp4/language_descriptors/documents/language-descriptors-EN.pdf
- ECML / CELV:www.ecml.at
- Language Policy Division: www.coe.int/lang
- Strategies for learning and teaching suggestions(greek): http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/foreign/education/proposals/index.html

Bilag: generelle indikatorer (græsk, italiensk, spansk, dansk)

ΑΡΧΑΡΙΟΣ ΧΡΗΣΤΗΣ	Α 1	Μπορεί να κατανοήσει και να χρησιμοποιήσει καθημερινές εκφράσεις που του είναι οικείες και πολύ βασικές φράσεις που έχουν στόχο την ικανοποίηση συγκεκριμένων αναγκών. Μπορεί να συστηθεί και να συστήσει άλλους και μπορεί να ρωτήσει και να απαντήσει ερωτήσεις που αφορούν προσωπικά στοιχεία, όπως το πού μένει, τα άτομα που γνωρίζει και τα πράγματα που κατέχει. Μπορεί να συνδιαλλαγεί με απλό τρόπο υπό την προϋπόθεση ότι ο συνομιλητής του μιλάει
	Α 2	Μπορεί να κατανοήσει προτάσεις και εκφράσεις που χρησιμοποιούνται συχνά και που σχετίζονται με περιοχές που είναι άμεσα συναφείς (π.χ. πολύ βασικές ατομικές και οικογενειακές πληροφορίες, αγορές, τοπική γεωγραφία, εργασία). Μπορεί να επικοινωνήσει σε απλά και συνηθισμένα καθήκοντα που απαιτούν απλή και απευθείας ανταλλαγή πληροφοριών για θέματα που του είναι οικεία και για θέματα ρουτίνας. Μπορεί να περιγράψει με απλά λόγια πτυχές του ιστορικού του,
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΧΡΗΣΤΗΣ	Β 1	Μπορεί να κατανοήσει τα κύρια σημεία που του παρουσιάζονται με σαφήνεια και χωρίς αποκλίσεις από τον κοινό γλωσσικό τύπο και που αφορούν θέματα που συναντώνται τακτικά στη δουλειά, στο σχολείο, στον ελεύθερο χρόνο, κτλ. Μπορεί να χειριστεί καταστάσεις που είναι πιθανό να προκύψουν στη διάρκεια ενός ταξιδιού σε μια περιοχή όπου ομιλείται η γλώσσα. Μπορεί να παραγάγει απλό κείμενο σχετικό με θέματα που γνωρίζει ή που τον αφορούν προσωπικά. Μπορεί να περιγράψει εμπειρίες και γεγονότα, όνειρα, ελπίδες και φιλοδοξίες και να δώσει συνοπτικά λόγους και εξηγήσεις για τις γνώμες και τα σχέδιά του.
	Β 2	Μπορεί να κατανοήσει τις κύριες ιδέες ενός σύνθετου κειμένου, τόσο για συγκεκριμένα, όσο και για αφηρημένα θέματα, συμπεριλαμβανομένων συζητήσεων πάνω σε τεχνικά ζητήματα της ειδικότητάς του. Μπορεί να συνδιαλλαγεί με κάποια άνεση και αυθορμητισμό που καθιστούν δυνατή τη συνήθη επικοινωνία με φυσικούς ομιλητές της γλώσσας χωρίς επιβάρυνση για κανένα από τα δύο μέρη. Μπορεί να παραγάγει σαφές, λεπτομερές κείμενο για ένα ευρύ φάσμα θεμάτων και να εξηγήσει μια άποψη πάνω σε ένα κεντρικό ζήτημα, δίνοντας τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των διαφόρων επιλογών.
ΑΥΤΑΡΚΗΣ ΧΡΗΣΤΗΣ	Γ 1	Μπορεί να κατανοήσει ένα ευρύ φάσμα απαιτητικών, μακροσκελών κειμένων και να αναγνωρίσει σημασίες που υπονοούνται. Μπορεί να εκφραστεί άνετα και αυθόρμητα χωρίς να φαίνεται συχνά πως αναζητά εκφράσεις. Μπορεί να χρησιμοποιεί τη γλώσσα ευέλικτα και αποτελεσματικά για κοινωνικούς, ακαδημαϊκούς και επαγγελματικούς σκοπούς. Μπορεί να παραγάγει σαφή, καλά διαρθρωμένα, λεπτομερή κείμενα για σύνθετα θέματα, επιδεικνύοντας ελεγχόμενη χρήση οργανωτικών σχημάτων, συνδετικών στοιχείων και μηχανισμών συνοχής
	Γ 2	Μπορεί να κατανοήσει με ευκολία σχεδόν όλα όσα ακούει ή διαβάζει. Μπορεί να κάνει περιλήψεις με βάση πληροφορίες που προέρχονται από διαφορετικές προφορικές ή γραπτές πηγές, ανασυνθέτοντας επιχειρήματα και περιγραφές σε μια συνεκτική παρουσίαση. Μπορεί να εκφραστεί αυθόρμητα, με μεγάλη άνεση και ακρίβεια, διαχωρίζοντας λεπτές σημασιολογικές αποχρώσεις ακόμα και σε ιδιαίτερα σύνθετες περιστάσεις

Quadro comune europeo di riferimento per le lingue *Scala globale*		
Livello Elementare	A1	Riesce a comprendere e utilizzare espressioni familiari di uso quotidiano e formule molto comuni per soddisfare bisogni di tipo concreto. Sa presentare se stesso/a e altri ed è in grado di porre domande su dati personali e rispondere a domande analoghe (il luogo dove abita, le persone che conosce, le cose che possiede). È in grado di interagire in modo semplice purché l'interlocutore parli lentamente e chiaramente e sia disposto a collaborare.
	A2	Riesce a comprendere frasi isolate ed espressioni di uso frequente relative ad ambiti di immediata rilevanza (ad es. informazioni di base sulla persona e sulla famiglia, acquisti, geografia locale, lavoro). Riesce a comunicare in attività semplici e di routine che richiedono solo uno scambio di informazioni semplice e diretto su argomenti familiari e abituali. Riesce a descrivere in termini semplici aspetti del proprio vissuto e del proprio ambiente ed elementi che si riferiscono a bisogni immediati.
Livello Intermedio	B1	È in grado di comprendere i punti essenziali di messaggi chiari in lingua standard su argomenti familiari che affronta normalmente al lavoro, a scuola, nel tempo libero, ecc. Se la cava in molte situazioni che si possono presentare viaggiando in una regione dove si parla la lingua in questione. Sa produrre testi semplici e coerenti su argomenti che gli siano familiari o siano di suo interesse. È in grado di descrivere esperienze e avvenimenti, sogni, speranze, ambizioni, di esporre brevemente ragioni e dare spiegazioni su opinioni e progetti.
	B2	È in grado di comprendere le idee fondamentali di testi complessi su argomenti sia concreti sia astratti, comprese le discussioni tecniche nel proprio settore di specializzazione. È in grado di interagire con relativa scioltezza e spontaneità, tanto che l'interazione con un parlante nativo si sviluppa senza eccessiva fatica e tensione. Sa produrre testi chiari e articolati su un'ampia gamma di argomenti e esprimere un'opinione su un argomento d'attualità, esponendo i pro e i contro delle diverse opzioni.
Livello Avanzato	C1	È in grado di comprendere un'ampia gamma di testi complessi e piuttosto lunghi e ne sa ricavare anche il significato implicito. Si espri-me in modo scorrevole e spontaneo, senza un eccessivo sforzo per cercare le parole. Usa la lingua in modo flessibile ed efficace per scopi sociali, accademici e professionali. Sa produrre testi chiari, ben strutturati e articolati su argomenti complessi, mostrando di saper controllare le strutture discorsive, i connettivi e i meccanismi di coesione
	C2	È in grado di comprendere senza sforzo praticamente tutto ciò che ascolta o legge. Sa riassumere informazioni tratte da diverse fonti, orali e scritte, ristrutturando in un testo coerente le argomentazioni e le parti informative. Si esprime spontaneamente, in modo molto scorrevole e preciso e rende distintamente sottili sfumature di significato anche in situazioni piuttosto complesse.

Niveles comunes de referencia: escala global		
Usuario básico	A1	Es capaz de comprender y utilizar expresiones cotidianas de uso muy frecuente así como frases sencillas destinadas a satisfacer necesidades de tipo inmediato. Puede presentarse a sí mismo y a otros, pedir y dar información personal básica sobre su domicilio, sus pertenencias y las personas que conoce. Puede relacionarse de forma elemental siempre que su interlocutor hable despacio y con claridad y esté dispuesto a cooperar.
	A2	Es capaz de comprender frases y expresiones de uso frecuente relacionadas con áreas de experiencia que le son especialmente relevantes (información básica sobre sí mismo y su familia, compras, lugares de interés, ocupaciones, etc.) Sabe comunicarse a la hora de llevar a cabo tareas simples y cotidianas que no requieran más que intercambios sencillos y directos de información sobre cuestiones que le son conocidas o habituales. Sabe describir en términos sencillos aspectos de su pasado y su entorno así como cuestiones relacionadas con sus necesidades inmediatas.
Usuario independiente	B1	Es capaz de comprender los puntos principales de textos claros y en lengua estándar si tratan sobre cuestiones que le son conocidas, ya sea en situaciones de trabajo, de estudio o de ocio. Sabe desenvolverse en la mayor parte de las situaciones que pueden surgir durante un viaje por zonas donde se utiliza la lengua. Es capaz de producir textos sencillos y coherentes sobre temas que le son familiares o en los que tiene un interés personal. Puede describir experiencias, acontecimientos, deseos y aspiraciones, así como justificar brevemente sus opiniones o explicar sus planes.
	B2	Es capaz de entender las ideas principales de textos complejos que traten de temas tanto concretos como abstractos, incluso si son de carácter técnico siempre que estén dentro de su campo de especialización. Puede relacionarse con hablantes nativos con un grado suficiente de fluidez y naturalidad de modo que la comunicación se realice sin esfuerzo por parte de ninguno de los interlocutores. Puede producir textos claros y detallados sobre temas diversos así como defender un punto de vista sobre temas generales indicando los pros y los contras de las distintas opciones.
Usuario competente	C1	Es capaz de comprender una amplia variedad de textos extensos y con cierto nivel de exigencia, así como reconocer en ellos sentidos implícitos. Sabe expresarse de forma fluida y espontánea sin muestras muy evidentes de esfuerzo para encontrar la expresión adecuada. Puede hacer un uso flexible y efectivo del idioma para fines sociales, académicos y profesionales. Puede producir textos claros, bien estructurados y detallados sobre temas de cierta complejidad, mostrando un uso correcto de los mecanismos de organización, articulación y cohesión del texto.
	C2	Es capaz de comprender con facilidad prácticamente todo lo que oye o lee. Sabe reconstruir la información y los argumentos procedentes de diversas fuentes, ya sean en lengua hablada o escrita, y presentarlos de manera coherente y resumida. Puede expresarse espontáneamente, con gran fluidez y con un grado de precisión que le permite diferenciar pequeños matices de significado incluso en situaciones de mayor complejidad.

Den europæiske SprogportfolioKompetence-nøgle		
Basis Bruger	A1	Kan forstå og bruge almindelige, enkle dagligdags udtryk til at få opfyldt helt konkrete kommunikationsbehov. Kan præsentere sig selv eller andre, kan både stille og besvare spørgsmål om personlige forhold, som fx hvor han/hun bor, mennesker han/hun kender eller ting, som han/hun har. Kan indgå i en enkel samtale, hvis den anden part taler langsomt og tydeligt og er indstillet på at hjælpe.
	A2	Kan forstå sætninger og ofte anvendte udtryk, der omhandler vigtige, relevante dagligdags områder fx basale oplysninger om sig selv og sin familie, om indkøb, omgivelser og arbejde). Kan kommunikere om enkle og dagligdags emner, der kun kræver en enkel og direkte udveksling af information. Kan med enkle udtryk beskrive hans/hendes baggrund og nærmiljø samt udtrykke umiddelbare behov.
Selvstændig Bruger	B1	Kan forstå hovedpunkterne i en klar fremstilling om dagligdags forhold, som man støder på i forbindelse med arbejde, skole, fritidsaktiviteter, mv. Kan håndtere de fleste situationer, som kan forudses i forbindelse med at rejse i et land, hvor sproget tales. Kan producere en enkel, sammenhængende tekst om dagligdags emner, og emner som har han/hendes specielle interesse. Kan redegøre for en oplevelse, en begivenhed, for personlige drømme og mål, samt kort fremføre begrundelser og forklaringer i forbindelse med et personligt projekt.
	B2	Kan forstå hovedpunkterne i en kompleks tekst om både konkrete og abstrakte emner, herunder faglige diskussioner inden for et for han/hende kendt fagområde. Kan indgå i samtale med 'native speakers' med så meget fluency og spontanitet, at samtalen ikke bliver anstrengende for nogen af parterne. Kan udtrykke sig klart og detaljeret om en bred vifte af emner, fremsætte sin mening om dagsaktuelle begivenheder samt udtrykke fordele og ulemper, når han/hun skal forholde sig til forskellige problemstillinger.

Uafhængig Bruger	C1	Kan forstå og gennemskue et bredt udvalg af længere, krævende tekster. Kan udtrykke sig flydende og spontant uden alt for synligt at lede efter ordene. Kan bruge sproget effektivt og nuanceret i såvel sociale, som studiemæssige og professionelle sammenhænge. Kan udtrykke sig klart og velstruktureret om komplekse emner, samt benytte sproglige redskaber, der sikrer sammenhæng og overblik i det han/hun vil udtrykke.
	C2	Kan uden besvær forstå næsten alt hvad han/hun læser eller hører. Kan opsummere informationer og argumenter fra både mundtlige og skrevne kilder og gengive disse på en sammenhængende måde. Kan udtrykke sig spontant, meget flydende og præcist, med evne til at gennemskue betydningsnuancer selv i komplekse sammenhænge.